

Igen Tisztelt Kedves Professzor Ur!

Nagyon köszönöm kedves levelét, jó híreit és buzdítását. Most egész nyáron a budai deftereken fogok dolgozni, hogy elkészíthessem annyira, hogy Professzor urnak csak a problémákat kelljen átnézni. Most már összesámoltam teljesen, hogy az 1547-évi és az 1562-évi tahrirban hány embert irtak össze: 1547-ben 14087-et és 1562-ben 16475-öt. Ezek a számok nagyon szép gyarapodást mutatnak annál is inkább, mert hiszen ezek a számok csak a felnőtt férfiak számát mutatják. Azt hiszem ez az eredmény mindenkinek kellemes meglepetést fog okozni. Nagyon örülök és köszönöm, hogy Professzor ur a budai tahrirok feldolgozását és kiadását kívánja megcsinálni. Ennek a két tahrirnak a kiadása nagyon szép bizonyítéka lesz Kanuní igazságos uralkodásának, aki a meghódított területeket nem pusztította el, mint azt ma is állítják, hanem ellenkezőleg, ahogyan a tahrirokból látható felvirágoztatta /senlendirdi/!

A munkával már nagyon előrehaladtam és a hónap végén szeretném elkezdni az egészet írógépen leírni, de előtte szabad legyen néhány dolgot megkérdezni, hogy azokat Professzor ur véleménye szerint csinálhassam. Azt már tetszett mondani, hogy a két tahrirban előforduló faluk adatait egymás alatt (így irtam le ~~fa~~ a tuloldalon) közöljük, de azt még nem, hogy magukat a falukat milyen sorrendben közöljük. Ugyanis az 1547-évi és az 1562-évi tahrirkor a falukat nem ugyanabban a sorrendben irták össze, sőt a második tahrirban több falu szerepel, mint az elsőben. Az első tahrirban 371 a másodikban 484 falu van, tehát ha az első tahrir összeírási sorrendjét vesszük alapul, ebbe a második tahrir 113 többlet faluját nem lesz könnyű bele illeszteni. A második tahrir összeírási sorrendjébe természetesen az első tahrir kevesebb faluja könnyen beleilleszthető, de viszont a második tahrir időben későbbi, ezért annak sorrendjét alapul venni problematikus. Van még az a lehetőség, hogy akét tahrir defterét alfabetikus sorrendben adjuk, tehát kezdve Aba falu, Aça falu, Adon falu, ... Erd falu etc. A Magyarország északi megyéiről megmaradt nem török adóösszeírásokat ilyen alfabetikus sorrendben ~~ki~~ adták ki. Az ezekben a kiadott munkákban ugyancsak alfabetikus sorrendben adták az egyes faluk lakosainak a névsorát is, ami azért előnyös, mert azok a lakosok akik például Erd faluban 1562-ben nem lettek összeírva, de 1547-ben ott éltek, esetleg a szomszéd faluk lakosainak névsorában könnyen megtalálhatók, vagyis nem kell azt hinnünk, hogy azok elpusztultak, hanem talán csak elköltöztek egy másik faluba. Eppen ezért én úgy a faluk, mint a faluk lakosainak nevét alfabetikus sorrendben /így irtam le Erd falu lakosainak nevét is/ adni jónak találom. Ez természetesen több munkát jelent mint a nevek elolvasása és lemásolása, mert így nekem 30000 cédulát /fiş-t/ kell leírnom és alfabetbe raknom. Ezzel viszont már egy feldolgozott forrást adhatunk kézbe, amellyel bizonyítható, hogy az egyes faluk lakosai nem elpusztultak, hanem csak elköltöztek. De ezenkívül a munka elkészítése és jobban sikerül így, mert most mikor a cédulákat alfabetbe raktam és a két tahrirban összeírt neveket így összehasonlítom, a tévesen olvasott neveket könnyen kiigazíthatom. -Előfordul azonban, hogy mivel az arab betűkön a pontok nincsenek mindig kitéve egy név többféleképpen is olvasható például ~~فور~~ Furó, Forró vagy Főző vagy Füző, ilyen esetben a név mellé egy csillagot teszek, ami azt fogja jelenteni, hogy az a név többféleképpen olvasható. Kérdőjelet csak oda teszek, ahol a név egyáltalán nem olvasható. Az ~~átírt~~ átíráshoz használható Halasi Kun Tibornak a Belletenben /sayi 109/ alkalmazott átírása, ezt Németh professzor ur is elfogadhatónak tartja. A helységek illetve faluk fekvését azonban már nem magyarázom, mint Halasi Kun, hanem a helynév után egy betű és egy számjellel megmondjuk, hogy a mellékelt térképen hol található /mint a Baranya megye című munkámban/. Nagyon örülök, hogy ősszel újra találkozhatunk, remélem akkor már az egész munkát írógéppel leírva vihetem Professzor urnak, hogy átnézze és a meg nem oldott problémákat megbeszélhessük. Nagyon kérem azonban, ha a TTK a budai tahrir deftereket a jövő évben esetleg kiadni mégsem tudná, tessék szíves lenni megírni (amunka körülbelül 500 oldal lesz /nyomtatva/), mert ha a TTK csak a későbbi években tudja csak kiadni, akkor most nem sietnék úgy vele, hanem csak akkora készíteném el amikor kiadnák. -Az Országos Levéltárból most kaptam telefonon értesítést, hogy a mikrofilmek megérkeztek, nagyon szépen köszönöm Professzor urnak és Nejat beynek is. Muharrem Ergin munkája /Osmanlıca dersleri/ nekem megvan, de Buluçe tanulmányait nem ismerem és itt nincs meg.

Köszönöm Professzor ur szíves Érdeklődését. Édesapám jól van, Édesanyám előreláthatólag augusztusban jön meg Kanadából. Feleségem köszöni az üdvözlöt, nagyon tetszett neki Professzor ur szép magyar levele.

Kariye-i Ert tâbi-i m. 1547'de Adrian Borbaş c., Babarçi Marton c., Balık Tomaş c., Barât Mate c., Çehi Imre c., Dekan Yanoş c., Dobragi Mihâl c., Erdi Mate c., Farkaş Pal c., Feketö Imre c., D'arfaş Yanoş c., Heren'eş Alberd c., Kiş Tomaş c., Köşöl Gergel c., Nad' Balaj c., Nad' Mate c., Nad' Tomaş c., Pap Ferenc c., Polbard Löring c., Tomaş veledes c., Şarkazi Marton c., Şikarai Jidmon c., Sabo Balaj c., Sabo Kelemen c., Santo Benedik c., Soka* Pal c., Tatai Petre c., Vereş Ferenc c. Hane-i cizye 15 beher hane fi elli, 750. Hasil 'an el-öşr ve el-rûsum gayr ez filori 1843.

Zeamet-i Hamza kethüda-i defter-i vilayet-i Budun.

Kariye-i Ert tabi-i m 1562'de Bakoçi Kelemen, Gergel veled-i m., Bakoçi Mate, Barad Mate, Dobradi Mihal, Istvan veled-i m., Enekös Alberd, Erdi Tomaş , Gal Petör, Ivançi Borbaş, Kiş Pal, Kiş Tomaş, Pal veled-i m., Alberd veled-i m., Köşöl Gergel, Balind veled-i m., Laslo Mate, Nad' Benedik, Nad' Mate, Nad' Mihal, Nad' Tomaş, Pap Ferenç, Balind veled-i m., Pap Yanoş, Pastor Kelemen, Polbard Lörinç, Istvan veled-i m., Sabo Petör, Tomaş, veled-i m., Soka* Pal, Tatai Petör, Tisa Yanoş, Yakab veled-i m., Tot Imre, Tot Tomaş, Verös Ferenç. Hane 26. Hasil 1o938.

Zeamet-i Hamza bey mirliva-i Istolni Belgrad.

Hasıl:	1547'de	1562'de
Kapu /beher kapu fi 50/	15/ 750	26/ 1300
hinta /keyl/akçe/	30/ 300	220/ 2640
mahlut " "	18/ 90	150/ 900
şire /pinte/akçe/	500/1000	1500/ 3750
şire-i bagat-i kariye-i Tököl	-	464/ 1160
öşr-i küvvare	15	110
öşr-i berre / re's/akçe/	5/ 50	-
bid'at-i hinzir	16	116
hasil-i çair araba lo	100	-
öşr-i ketan ve kendir	-	72
ades ve grah	-	120
öşr-i meyve	-	40
mahsul-i ... ?	-	300
niyabet ve resm-i arus ve resm-i fuçi	-	230

A zárójálben tett dolgokat /pinte ürmérték nem egész 2 liter,etc./ az előszóban majd részletesen megmagyaráznánk. Ugyanugy azt is, hogy a resm-i kapu-nál a 15/ 750 azt jelenti, hogy 15 kapu volt, ami után 750 akcsét fizet-tek, ugyanugy a hinta 30 keyl volt, ami 300 akçe volt, tehát 30/300. Fekete professzor urnak volt a gondolata, hogy az egyszerűség kedvéért irjam hinta 30/300, azt hiszem ez jó gondolat, Kérem tessék megirni a most említettett problémákkal kapcsolatban Professzor ur véleményét, hogy kívánsága szerint dolgozhassam és ha a kiadást a TTK aktuálisnak tartja, akkor a nyáron Pro-fesszor ur utaitásai szerint a munkát befejezem. Kézcsököm tolmácsolását kér-ve őszinte tisztelettel és szeretettel mindenkit kívánok boldoggá tenni.